Datum

5 juli 2023

Onderwerp

Aanpassen spreekrecht in het kader van de Pilot Vergaderstelsel

Wat adviseert de Agendacommissie te besluiten?

Het spreekrecht tijdens raadsvergaderingen (artikel 18 Reglement van Orde voor de raad van de gemeente Oss) tijdelijk af te schaffen gedurende een periode van 6 maanden (1 september 2023 tot en met 29 februari 2024).

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De Agendacommissie begeleidt de doorontwikkeling van ons vergaderstelsel (‘de pilot vergaderstelsel’). De Agendacommissie heeft op 17 mei 2023 een aantal verbetervoorstellen besproken die we direct ná het zomerreces gaan invoeren.

Deze voorstellen gaan onder andere over de wijze van agenderen, de rol van de portefeuillehouders in commissies, het voorzitterschap, indienen van moties en de vergadertijd. De raads- en burgerleden zijn hier door de Agendacommissie met een separate memo over geïnformeerd.

Eén van de voorstellen betref het aanpassen van het spreekrecht tijdens raadsvergaderingen.

Insprekers

Insprekers over agendapunten kunnen alleen nog inspreken tijdens de commissievergaderingen. Inspreken tijdens raadsvergaderingen wordt niet langer toegestaan. Reden hiervoor is dat inspraak tijdens een raadsvergadering vaak wordt ervaren als mosterd na de maaltijd. Er wordt al langere tijd door de raad aan inwoners aanbevolen om zo vroeg als mogelijk in het besluitvormingsproces in te spreken, omdat dan de meningen nog niet zijn gevormd. Deadline voor inwoners om zich aan te melden om in te spreken tijdens een politieke avond wordt vervroegd naar donderdag 12.00 uur. Hiermee borgen we de planning van de politieke avonden. Daarnaast geeft het de mogelijkheid om eventuele presentaties en filmpjes van de insprekers (dat komt steeds vaker voor) goed te testen. Inwoners die tussen de commissie en de raad nog informatie willen delen kunnen dit schriftelijk doen.

Inwoners die de raad willen toespreken over een onderwerp dat niet op de agenda staat krijgen hiervoor ruimte tijdens de politieke avonden. Aanname is dat insprekers de verwachting hebben dat het inspreken tijdens een vergadering plaatsvindt. Insprekers over onderwerpen die niet op een agenda staan proberen we dan ook in te plannen in een commissievergadering, maar zo nodig kunnen insprekers ook een plek krijgen tijdens een podiumbijeenkomst. Dit geldt ook voor inwoners die in willen spreken over vroegtijdig aangekondigde moties vreemd aan de orde van de dag.

Raadsbesluit over dit onderdeel van de pilot

Spreekrecht voor inwoners en belanghebbenden is vastgelegd in het Reglement van Orde. Inwoners en belanghebbenden kunnen hier rechten aan ontlenen. Het is daarom van belang dat de gemeenteraad over dit onderdeel van de pilot een besluit neemt. De andere onderdelen

van de pilot zijn gericht op interne werkafspraken. Als hiervoor aanpassingen van het Reglement van Orde nodig zijn dan kan dat na afloop van de evaluatie worden verwerkt.

Evaluatie

Begin 2024 evalueren we de pilot en besluiten we of we verder gaan met de pilot, waaronder de aanpassing van het spreekrecht, en/of we nieuwe afspraken gaan verankeren in onze reglementen van orde. Tot die tijd sluiten deze reglementen (de vergaderafspraken) niet 1 op 1 aan bij de praktijk. We zullen hier goed over communiceren zodat ook de inwoners weten op welke manier we in Oss vergaderen en op welke manier ze bijvoorbeeld kunnen inspreken.

Samenvatting

Voorstel van de Agendacommissie aan de gemeenteraad is om het spreekrecht voor inwoners en belanghebbenden tijdens raadsvergaderingen bij wijze van proef gedurende een periode van een half jaar af te schaffen.